

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ภาควิชาศาสนาและปรัชญา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ชื่อหลักสูตร

- ๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Programme in Philosophy

๒. ชื่อปริญญา

- ๒.๑ ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts (Philosophy)
๒.๒ ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.บ. (ปรัชญา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : B.A. (Philosophy)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- ๔.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตให้เข้าใจลักษณะเฉพาะของปรัชญาและสามารถเปรียบเทียบปรัชญาสำนักต่าง ๆ ได้
๔.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถใช้หลักเหตุผลในการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ เพื่อหาทางออกที่เหมาะสมสำหรับข้อถกเถียงได้แย้ง
๔.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถชี้ข้อดีข้อเสียของแนวการให้เหตุผลทางตรรกะ และชี้ให้เห็นเกิดการปฏิบัติพุทธธรรมโดยไม่ติดในปัญหาเชิงปรัชญา

๕. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างที่ ๑ วิชาเอก - โท

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเอก	๔๖	หน่วยกิต
๒.๒.๓ วิชาโท	๑๘	หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม		๑๔๐ หน่วยกิต

โครงสร้างที่ ๒ วิชาเอกเดี่ยว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ		๑๐๔
หน่วยกิต		
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา	๖๔	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม		๑๔๐ หน่วยกิต

๖. รายวิชา

๖.๑ โครงสร้างที่ ๑ วิชาเอก-โท

๖.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา

คณะพุทธศาสตร์

๖.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดในวิชาแกนพระพุทธศาสนา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา

คณะพุทธศาสตร์

๒) วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต

ก. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

๑๐๔ ๓๐๑	พุทธจริยศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๐๒	พระพุทธศาสนากับปรัชญา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๐๓	พุทธปรัชญากับสิ่งแวดล้อม	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๐๔	พุทธปรัชญากับการบริหารจัดการ	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๐๕	แนวคิดปรัชญาพอเพียงในพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)

ข. วิชาเอก ๔๖ หน่วยกิต

(๑) วิชาบังคับ ๓๖ หน่วยกิต

๑๐๔ ๓๐๖	ปรัชญาพุทธเถรวาท	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๐๗	ปรัชญาพุทธมหายาน	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๐๘	อภิปรัชญา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๐๙	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๐	ปรัชญาจีน เกาหลี่และญี่ปุ่น	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๑๑	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๑๒	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๓	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๔	ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๕	ปรัชญาเปรียบเทียบ	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๖	สัมมนาปัญหาปรัชญา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๗	ศึกษาอิสระทางปรัชญา	๓(๐-๖-๖)
(๒) วิชาเลือก ๑๐ หน่วยกิต		
๑๐๔ ๔๑๘	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๙	ปรัชญาศาสนา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๐	ปรัชญาหลังนวยุค	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๒๑	ปรัชญาไทย	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๒	ปรัชญาสังคมและการเมือง	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๒๓	จริยศาสตร์ประยุกต์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๔	ปรัชญาภาษา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๒๕	ปรัชญาวิเคราะห์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๖	จริยศาสตร์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๗	ญาณวิทยา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๘	สุนทรียศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๒๙	ปรัชญาคริสต์และอิสลาม	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๐	ปรัชญาวิทยาศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๑	ปรัชญาการศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๒	ปรัชญาประวัติศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๓	มนุษยปรัชญา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๔	ตรรกศาสตร์ตะวันออก	๒(๒-๐-๔)

๑๐๔ ๓๓๕ วิเคราะห์ปัญหาปัจจุบันเชิงปรัชญา ๒(๒-๐-๔)

๑๐๔ ๓๓๖ ปัญหาปรัชญาภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔)

ค. วิชาโท ๑๘ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาปรัชญา วิชาเอก - โท ต้องศึกษาวิชาโท ในสาขาวิชาอื่นสาขาใดสาขาหนึ่ง ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๑๘ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

นิสิตสาขาวิชาอื่นที่ประสงค์จะศึกษาสาขาวิชาปรัชญาเป็นวิชาโท จะต้องศึกษารายวิชาในสาขาวิชาปรัชญา จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ตามองค์ประกอบดังต่อไปนี้

(๑) วิชาบังคับ ๒ วิชา จำนวน ๖ หน่วยกิต คือ

๑๐๔ ๓๐๖, ๑๐๔ ๓๐๙

(๒) วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต

ให้เลือกศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาปรัชญา อีกจำนวน ๑๒ หน่วยกิต โดย ความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาปรัชญา วิชาเอก-โท ต้องเลือกศึกษารายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖.๒ โครงสร้างที่ ๒ วิชาเอกเดี่ยว

๖.๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดตามโครงสร้างที่ ๑ วิชาเอก - โท

๖.๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๑) วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดตามโครงสร้างที่ ๑ วิชาเอก - โท

๒) วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต

ก. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

ดูรายละเอียดตามโครงสร้างที่ ๑ วิชาเอก - โท

ข. วิชาเฉพาะสาขา ๖๔ หน่วยกิต

(๑) วิชาบังคับ ๓๖ หน่วยกิต

๑๐๔ ๓๐๖ ปรัชญาพุทธเถรวาท ๓(๓-๐-๖)

๑๐๔ ๓๐๗ ปรัชญาพุทธมหายาน ๓(๓-๐-๖)

๑๐๔ ๓๐๘	อภิปรัชญา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๐๙	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๐	ปรัชญาจีน เกาหลี่และญี่ปุ่น	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๑๑	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๑๒	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๓	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๔	ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๕	ปรัชญาเปรียบเทียบ	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๖	สัมมนาปัญหาปรัชญา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๗	ศึกษาอิสระทางปรัชญา	๓(๐-๖-๖)
	(๒) วิชาเลือก ๒๘ หน่วยกิต	
๑๐๔ ๔๑๘	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๑๙	ปรัชญาศาสนา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๐	ปรัชญาหลังนวยุค	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๒๑	ปรัชญาไทย	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๒	ปรัชญาสังคมและการเมือง	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๒๓	จริยศาสตร์ประยุกต์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๔	ปรัชญาภาษา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๔๒๕	ปรัชญาวิเคราะห์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๖	จริยศาสตร์	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๗	ญาณวิทยา	๓(๓-๐-๖)
๑๐๔ ๓๒๘	สุนทรียศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๒๙	ปรัชญาคริสต์และอิสลาม	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๐	ปรัชญาวิทยาศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๑	ปรัชญาการศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๒	ปรัชญาประวัติศาสตร์	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๓	มนุษย์ปรัชญา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๔	ตรรกศาสตร์ตะวันออก	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๕	วิเคราะห์ปัญหาปัจจุบันเชิงปรัชญา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๖	ปัญหาปรัชญาภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)

๑๐๔ ๓๓๗	ปรัชญาศาสนาภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๓๓๘	การศึกษาเฉพาะเรื่องในพุทธปรัชญา	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๓๗	ปรัชญาในวรรณคดีไทย	๒(๒-๐-๔)
๑๐๔ ๔๔๐	นักปรัชญาสำคัญ	๒(๒-๐-๔)

๖.๒.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาปรัชญา วิชาเอกเดี่ยว ต้องเลือกศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๗. คำอธิบายรายวิชา

๗.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต

๑๐๔ ๓๐๑	พุทธจริยศาสตร์ (Buddhist Ethics)	๒(๒-๐-๔)
---------	-------------------------------------	----------

ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์ ในระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูงของพระพุทธศาสนา ที่เกี่ยวกับคุณค่าแห่งพฤติกรรม เกณฑ์ตัดสินความดี-ชั่ว จุดมุ่งหมายสูงสุด เพื่อเป็นพื้นฐาน ในการอธิบายตอบปัญหาทางจริยศาสตร์และปัญหาศีลธรรมในสังคม

๑๐๔ ๓๐๒	พระพุทธศาสนากับปรัชญา (Buddhism and Philosophy)	๒(๒-๐-๔)
---------	--	----------

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับปรัชญา ท่าทีของพระพุทธศาสนาต่อปรัชญาและทฤษฎีของนักปรัชญาที่มีต่อพระพุทธศาสนา

๑๐๔ ๔๐๓	พุทธปรัชญากับสิ่งแวดล้อม (Buddhist Philosophy and Environment)	๒(๒-๐-๔)
---------	---	----------

ศึกษาหลักการ แนวคิด และหลักธรรมเชิงปรัชญาในพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เน้นความสัมพันธ์ ระหว่างหลักพุทธปรัชญากับสิ่งแวดล้อมทางสังคมและธรรมชาติ พร้อมอนุรักษ์ และการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

๑๐๔ ๔๐๔	พุทธปรัชญากับการบริหารจัดการ (Buddhist Philosophy and Management)	๒(๒-๐-๔)
---------	--	----------

ศึกษาความหมาย ขอบข่าย และทฤษฎีการบริหารจัดการ คำสอนในพระไตรปิฎก เกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการโดยยึดหลักพุทธปรัชญา

- ๑๐๔ ๔๐๕ แนวคิดปรัชญาพอเพียงในพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔)**
 (Concept of Sufficient Philosophy in Buddhism)
 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีปรัชญาพอเพียงตามทฤษฎีของพุทธปรัชญา ซึ่งปรากฏอยู่ในหลักธรรมต่าง ๆ เช่น หลักมัชฌิมาปฏิปทา หลักสันโดษ หลักการพึ่งตนเอง หลักมัตตัญญูตา
- ๗.๒ วิชาเอก**
ก. วิชาบังคับ ๓๖ หน่วยกิต
- ๑๐๔ ๓๐๖ ปรัชญาพุทธเถรวาท ๓(๓-๐-๖)**
 (Theravada Buddhist Philosophy)
 ศึกษาประวัติ ทฤษฎีและการพัฒนาพุทธปรัชญาเถรวาท ในเรื่องอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ สังคม การเมือง ทฤษฎีเรื่องกรรม และลัทธิปรัชญาร่วมสมัยของพระพุทธเจ้า
- ๑๐๔ ๓๐๗ ปรัชญาพุทธมหายาน ๓(๓-๐-๖)**
 (Mahayana Buddhist Philosophy)
 ศึกษาประวัติ พัฒนาการและหลักพุทธปรัชญามหายาน สำนักต่าง ๆ ที่มีกำเนิดในอินเดีย ทิเบต จีน และญี่ปุ่น
- ๑๐๔ ๓๐๘ อภิปรัชญา ๓(๓-๐-๖)**
 (Metaphysics)
 ศึกษาความหมายและขอบข่ายของอภิปรัชญา เน้นทฤษฎีจิตนิยม วัตถุนิยม ธรรมชาตินิยมและสัญนิยม
- ๑๐๔ ๓๐๙ ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ ๓(๓-๐-๖)**
 (Ancient Indian Philosophy)
 ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของพระเวท อุpanishad และภควัตคีตา ประวัติและหลักปรัชญา นาสติกะ ๓ สำนัก และอัสติกะ ๖ สำนัก
- ๑๐๔ ๔๑๐ ปรัชญาจีน เกาหลีและญี่ปุ่น ๓(๓-๐-๖)**
 (Chinese, Korean and Japanese Philosophy)
 ศึกษาประวัติและแนวคิดทางปรัชญาของจีน เกาหลีและญี่ปุ่น ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน เน้นความคิดของเล่าจื๊อ ขงจื๊อ เม่งจื๊อ ชุนจื๊อ ม่อจื๊อ ฮั่นเฟยจื๊อ เมาเซตุง พระพุทธศาสนานิกายเซน
- ๑๐๔ ๓๑๑ ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ ๓(๓-๐-๖)**
 (Ancient Western Philosophy)
 ศึกษาความหมายของคำว่า ปรัชญา และ Philosophy ประวัติและแนวคิดของนักปรัชญากรีกสมัยโบราณ ได้แก่ ทาเลส อะนัคซิแมนเดอร์ อะนัคซิเมเนส ปิทากอรัส เฮราคลิตุส ปาร์เมนิ

เดส อะนัซซกอร์ส เอมเปโดเคลส ไพรทาгорัส ซีโนแห่งเอเลีย เดมอคริตัส โสกราตีส
เพลโต อาริสโตเติล ลัทธินิเชียม ลัทธินิโคมาเรียน ลัทธินิโตอิก ลัทธินิพินนิม และลัทธินิเพลโตใหม่
๑๐๔ ๓๑๒ **ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง** ๓(๓-๐-๖)

(Medieval Western Philosophy)

ศึกษาปรัชญาของเซนตอ็อกัสติน เกรเยนา เซนต์แอนเซลม ปิเตอร์ อาเบอลาร์ต เซนต์
โทมัส อะไควนัส และวิลเลียมแห่งออคคัม

๑๐๔ ๔๑๓ **ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่** ๓(๓-๐-๖)

(Modern Western Philosophy)

ศึกษาแนวคิดของนักปรัชญา ในลัทธินิเหตุผลนิยม ได้แก่ เรอเน เดการ์ต สปิโนซา
และไลบ์นิซ นักปรัชญาในลัทธินิประสบการณ์นิยม ได้แก่ ฟรานซิส เบคอน โทมัส ฮอบส์ จอห์น ล็อก
เบิร์กสีย์ และเดวิด ฮูม ประวัติและแนวคิดของคานต์ ไฮเปินเฮร์ และนิตเช และศึกษาประวัติและ
แนวคิดของนักปรัชญาร่วมสมัยในสำนักจิตนิยมอังกฤษ สำนักจิตนิยมอิตาลี และอเมริกัน สำนัก
ปฏิบัตินิยม สำนักวิวัฒนาการนิยม สำนักสัญนิยม และสำนักอัตถิภาวนิยม

๑๐๔ ๔๑๔ **ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย** ๓(๓-๐-๖)

(Contemporary Indian Philosophy)

ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาของชิกข์ และปรัชญาของสวามีรามกฤษณะ วิเวกานันดะ
รพินทรนาถ สุนทร ศรียอร์พินโท มหาตมา คานธี ราธกฤษณะ กฤษณะ จันทะ ภัฏฐาจารย์และ
อัมเบดการ์

๑๐๔ ๔๑๕ **ปรัชญาเปรียบเทียบ** ๓(๓-๐-๖)

(Comparative Philosophy)

ศึกษาเปรียบเทียบปรัชญาตะวันตกกับปรัชญาตะวันออกสำนักต่าง ๆ ด้านอภิปรัชญา
ญาณวิทยา และจริยศาสตร์

๑๐๔ ๔๑๖ **สัมมนาปัญหาปรัชญา** ๓(๓-๐-๖)

(Seminar on Problems of Philosophy)

สัมมนาปัญหาทั่วไป และปัญหาปรัชญาในสังคมไทยหรือสังคมโลก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ
ที่อยู่ในความสนใจในปัจจุบัน

๑๐๔ ๔๑๗ **ศึกษาอิสระทางปรัชญา** ๓(๐-๖-๖)

(Independent Study on Philosophy)

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางปรัชญา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทาง
พระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข. วิชาเลือก

๑๐๔ ๔๑๘ ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ **๓(๓-๐-๖)**
(Symbolic Logic)

ศึกษาความหมายและลักษณะของตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ ความสัมพันธ์และความแตกต่างจากตรรกศาสตร์แบบเดิม ญัตติ ข้ออ้างเหตุผล ค่าความจริง ความจริงเชิงตรรกะ ความสมเหตุสมผล การใช้สัญลักษณ์และวิธีทดสอบความสมเหตุสมผลแบบต่าง ๆ เช่น ตารางความจริงของญัตติเชิงซ้อน ข้ออ้างเหตุผลในตรรกศาสตร์ของญัตติ และตรรกศาสตร์ภาคินิเทศ

๑๐๔ ๔๑๙ ปรัชญาศาสนา **๓(๓-๐-๖)**
(Philosophy of Religion)

ศึกษาลักษณะและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา กับศาสนา มนุษย์กับศาสนา ภาษาศาสตร์ ประสพการณ์ทางศาสนา อมตภาพของวิญญาณ ปัญหาความชั่วร้าย ปัญหาเรื่องสิ่งสูงสุด

๑๐๔ ๓๒๐ ปรัชญาหลังนวยุค **๓(๓-๐-๖)**
(Post Modern Philosophy)

ศึกษากระบวนทัศน์ทางปรัชญาในยุคต่างๆ เช่น ปรัชญายุคโบราณ ปรัชญายุคกลาง ปรัชญายุคใหม่ และปรัชญายุคร่วมสมัย ในฐานะเป็นระบบเครือข่ายทางแนวคิดที่ไม่มีการแบ่งแยก แต่เป็นการค้นคว้าเพื่อแสวงหาจุดร่วมของโลกแห่งความคิดและความจริงทางปรัชญา

๑๐๔ ๔๒๑ ปรัชญาไทย **๓(๓-๐-๖)**
(Thai Philosophy)

ศึกษาแนวคิดภูมิปัญญาไทยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ตั้งแต่อดีต ถึงปัจจุบัน เช่น แนวคิดของนักปราชญ์ท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับอิทธิพลจาก คำสอนของศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนา

๑๐๔ ๓๒๒ ปรัชญาสังคมและการเมือง **๓(๓-๐-๖)**
(Social and Political Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของปรัชญาสังคมและการเมือง ทฤษฎีทางสังคมและการเมืองของตะวันตกและตะวันออก ปัญหาเรื่องรัฐ ระบบการเมือง สิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรม และทฤษฎีทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับสังคมและการเมือง

๑๐๔ ๔๒๓ จริยศาสตร์ประยุกต์ **๓(๓-๐-๖)**
(Applied Ethics)

ศึกษาวิเคราะห์ความหมายและปัญหาทางจริยศาสตร์ที่สำคัญในสังคมปัจจุบัน เช่น ปัญหาความผิดปกติทางเพศ ปัญหาโสเภณี ปัญหาทำแท้ง ปัญหาการทำการุณยฆาต ปัญหา

การใช้อวัยวะ ปัญหาการใช้สัตว์เป็นเครื่องทดลอง ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโคลนนิ่ง และ
เกณฑ์ตัดสินทางจริยศาสตร์ในปัจจุบัน

๑๐๔ ๓๒๔ ปรัชญาภาษา ๓(๓-๐-๖)
(Philosophy of Language)

ศึกษาปรัชญาภาษาของนักปรัชญาคนสำคัญ เช่น วิทท์เกินสไตน์ เบอร์ทรันด์ รัสเซลล์
กิลเบิร์ต ไวล์ อัลเฟรด จูลส์ แอร์ ทินนาคะ และธรรมกิริติ

๑๐๔ ๔๒๕ ปรัชญาวิเคราะห์ ๓(๓-๐-๖)
(Analytical Philosophy)

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของปรัชญาวิเคราะห์สมัยปัจจุบัน เน้นงานของวิทท์เกินสไตน์
เบอร์ทรันด์ รัสเซลล์ และ อัลเฟรด จูลส์ แอร์

๑๐๔ ๓๒๖ จริยศาสตร์ ๓(๓-๐-๖)
(Ethics)

ศึกษาแนวคิดทางจริยศาสตร์นับจากสมัยโบราณถึงปัจจุบัน เน้นแนวความคิดของอาริส-
โตเติล อิมมานูเอล คานต์ มิลล์ สำนักสุขนิยมและอสุขนิยมแบบต่าง ๆ

๑๐๔ ๓๒๗ ญาณวิทยา ๓(๓-๐-๖)
(Epistemology)

ศึกษาความหมาย ป่อเกิด ขอบเขต ที่มาของความรู้และธรรมชาติของความรู้
ความสัมพันธ์ระหว่างญาณวิทยากับอภิปรัชญา แนวความคิดทางญาณวิทยาตั้งแต่อดีตถึง
ปัจจุบันเน้นประสบการณ์นิยม เหตุผลนิยม अनुมานนิยม ปฏิบัตินิยม และวิมตินิยม

๑๐๔ ๓๒๘ สุนทรียศาสตร์ ๒(๒-๐-๔)
(Aesthetics)

ศึกษาประวัติและแนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ที่สำคัญสองสาขา คือ ทฤษฎีความงามและ
ทฤษฎีศิลปะตั้งแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบัน

๑๐๔ ๔๒๙ ปรัชญาคริสต์และอิสลาม ๒(๒-๐-๔)
(Christian and Islamic Philosophy)

ศึกษาประวัติปรัชญาและปัญหาเชิงปรัชญาของชาวคริสต์และอิสลามในยุคเริ่มแรก ยุค
กลาง และยุคใหม่ เช่น ปัญหาเรื่องความมีอยู่ของพระเจ้า การสร้างโลก อมตภาพ การฟื้น
คืนชีพ เจตจำนงเสรี ธรรมชาติของศีลธรรม มนุษย์กับการกระทำและความรับผิดชอบ ความ
ชั่วร้าย การเผยแสดงของพระเจ้า อาชญากรรมและการลงทัณฑ์ ความขัดแย้งระหว่างศรัทธากับ
เหตุผล

๑๐๔ ๔๓๐ ปรัชญาวิทยาศาสตร์ **๒(๒-๐-๔)**
(Philosophy of Science)

ศึกษามโนทัศน์พื้นฐานในวิทยาศาสตร์ เช่น วิทยาศาสตร์คืออะไร การให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การอธิบายทางวิทยาศาสตร์ สัจนิยมและปฏิบัตินิยมทางวิทยาศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงและการปฏิบัติทางวิทยาศาสตร์ ปัญหาปรัชญาในฟิสิกส์ ชีววิทยาและจิตวิทยา วิทยาศาสตร์กับการวิพากษ์วิจารณ์วิทยาศาสตร์ คุณค่าและความเป็นปรวิสัยในวิทยาศาสตร์

๑๐๔ ๓๓๑ ปรัชญาการศึกษา **๒(๒-๐-๔)**
(Philosophy of Education)

ศึกษาประวัติและแนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาตะวันตกและตะวันออก ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน มีสำนักของโซพิสท์ โสกราตีส เพลโต ตลอดถึงลัทธิต่าง ๆ เช่น ลัทธิพิพัฒนาการ และลัทธิสารนิยม และปรัชญาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาไทย

๑๐๔ ๓๓๒ ปรัชญาประวัติศาสตร์ **๒(๒-๐-๔)**
(Philosophy of History)

ศึกษาขอบข่ายและเนื้อหาปรัชญาประวัติศาสตร์ วิเคราะห์ความจริงและข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ไทย ศึกษาปรัชญาประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดของคานต์ เฮกเดออร์ เฮเกล คาร์ล มาร์ก และคาร์ล ปอปเปอร์ และนักคิดชาวไทย เช่น พระมหากษัตริย์ไทย ในสมัยต่าง ๆ

๑๐๔ ๔๓๓ มนุษยปรัชญา **๒(๒-๐-๔)**
(Philosophy of Man)

ศึกษาธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ ทั้งในฐานะปัจเจกชน และสัตว์สังคม อุดมการณ์ของชีวิตตามทฤษฎีของปรัชญาสำนักต่าง ๆ และเปรียบเทียบกับทฤษฎีในพุทธปรัชญา

๑๐๔ ๔๓๔ ตรรกศาสตร์ตะวันออก **๒(๒-๐-๔)**
(Eastern Logic)

ศึกษาแนวคิดทางตรรกศาสตร์ของพุทธปรัชญาเถรวาทและมหายาน เช่น ไวยาชิกะ เสตรานติกะ มาธยมิกะ โยคจารและตรรกศาสตร์ของปรัชญาฮินดู ๖ สำนัก

๑๐๔ ๓๓๕ วิเคราะห์ปัญหาปัจจุบันเชิงปรัชญา **๒(๒-๐-๔)**
(Philosophical Analysis of Current Problems)

ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและองค์ประกอบของปัญหาในปัจจุบันด้วยวิธีการเชิงปรัชญาประยุกต์ทฤษฎีทางพุทธปรัชญาเพื่อการแก้ปัญหา

๑๐๔ ๓๓๖ ปัญหาปรัชญาภาคภาษาอังกฤษ **๒(๒-๐-๔)**

(Problems of Philosophy in English)

ศึกษาปัญหาแนวคิดทางปรัชญาด้านอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ ระบบของปรัชญาศาสนา และวิทยาศาสตร์ เป็นภาษาอังกฤษ

๑๐๔ ๓๓๗ **ปรัชญาศาสนาภาคภาษาอังกฤษ** ๒(๒-๐-๔)

(Philosophy of Religion in English)

ศึกษาปรัชญาศาสนาจากหนังสือภาษาอังกฤษที่กำหนดให้

๑๐๔ ๓๓๘ การศึกษาเฉพาะเรื่องในพุทธปรัชญา ๒(๒-๐-๔)

(Case Study in Buddhist Philosophy)

ศึกษาวิเคราะห์พุทธปรัชญาเฉพาะเรื่องที่สนใจ เช่น กรรมและการเกิดใหม่ ปฏิจจสมุปบาท อนัตตา สุนฺณญตา พุทธปรัชญาการศึกษา พุทธปรัชญาการเมืองและสังคม พุทธปรัชญากับวิทยาศาสตร์

๑๐๔ ๔๓๙ **ปรัชญาในวรรณคดีไทย** ๒(๒-๐-๔)

(Philosophy in Thai Literature)

ศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่ปรากฏในวรรณคดีไทย เช่น ลักษณะทางอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์

๑๐๔ ๔๔๐ **นักปรัชญาสำคัญ** ๒(๒-๐-๔)

(Great Philosophers)

ศึกษาผลงานของนักปรัชญาที่เด่น ๆ ทั้งของตะวันตกและตะวันออก เช่น โสกราตีส เพลโต อริสโตเติล อิมมานูเอล คานต์ เซ็นต์โทมัส อะไควนัส เดการ์ต จอห์น ล็อก สปิโนซา ขงจื้อ คังกรวาร์ย๋ นาการชุน และพุทธทาสภิกขุ
